

Guía Docente						
Datos Identificativos				2014/15		
Asignatura (*)	BIOFÍSICA E BIOQUÍMICA		Código	651G01004		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6		
Idioma	CastelánGalego					
Prerrequisitos						
Departamento	Biología Celular e MolecularFísica					
Coordinación	Cabeza Gras, Oscar	Correo electrónico	oscar.cabeza@udc.es			
Profesorado	Cabeza Gras, Oscar Lamas Maceiras, Mónica Rilo Siso, Esther	Correo electrónico	oscar.cabeza@udc.es monica.lamas@udc.es esther.rilo.siso@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Esta materia trata dos fundamentos físicos e químicos necesarios para entender os procesos fisiológicos mais importantes, así como a aparataxe usado habitualmente na práctica da Fisioterapia.					

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe		
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación
Ciencias biológicas.		A2
Ciencias físicas.		A2
Manifestar discreción.		B1
Traballar con responsabilidade.		B5
Relacionarse de forma efectiva co equipo pluridisciplinar.		B8
Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional.		B9
Desenvolver a función docente.		B10
Manter actualizados os coñecementos, habilidades e actitudes.		B11
Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.		B15
Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demás.		B18
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacóns (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		C4
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.		C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.		C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		C8

Contidos		
Temas	Subtemas	

1. Biofísica	? Tema 1.1: Magnitudes físicas. Medida, dimensións e unidades. ? Tema 1.2: Enerxía mecánica. Conservación. Rozamento. Medios deformables. Elasticidade. ? Tema 1.3: Biorreloxía e Fluídos. Principios de hidrostática. Principios de hidrodinámica. Fluidos reais. ? Tema 1.4: Calor e temperatura. Propagación da calor. Primeiro e Segundo Príncipios da Termodinámica. ? Tema 1.5: Movemento vibratorio. Son. Ultrason ? Tema 1.6: Electricidade. Cargas, campos e potenciais eléctricos. Elementos eléctricos activos e pasivos. Electrocinética continua e alterna. Magnetismo. ? Tema 1.7: Radiación electromagnética. Espectro electromagnético. Radioactividade.
2. Bioquímica	? Tema 2.1 Biomoléculas e bioelementos. ? Tema 2.2 Glúcidos estrutura e función ? Tema 2.3 Lípidos estrutura e función ? Tema 2.4 Ácidos nucleicos ? Tema 2.5 Proteínas estrutura e función ? Tema 2.6 Enzimas e cinética enzimática ? Tema 2.7 Introducción ao Metabolismo ? Tema 2.8 Introducción á Bioloxía Molecular

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	2	1	3
Sesión maxistral	14	28	42
Solución de problemas	9	18	27
Prácticas de laboratorio	9	9	18
Prácticas a través de TIC	9	9	18
Proba obxectiva	3	15	18
Traballos tutelados	2	10	12
Atención personalizada	12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Presentación da asignatura por parte dos profesores responsables indicando o programa da materia e as pautas para a sua evaluación.
Sesión maxistral	Explicación pormenorizada dos distintos temas e subtemas teóricos da materia.
Solución de problemas	Resolución de problemas por parte dos alumnos co auxilio do profesor. Parte dos mesmos os realizan os alumnos de forma autónoma, individualmente o en parella.
Prácticas de laboratorio	Faranse prácticas de laboratorio reais coa participación activa dos alumnos dentro das posibilidades que nos brinda a Escola. Inclúese a toma de datos e o seu tratamiento, así como a entrega dos resultados.
Prácticas a través de TIC	Faranse prácticas virtuais a través de páginas web adecuadas. O alumno terá que supoñer casos, tomar datos e tratarlos. Os resultados se entregarán o Profesor para a sua evaluación.
Proba obxectiva	Exame dos contidos teóricos e prácticos da materia, con especial atención á resolución de problemas.
Traballos tutelados	Os alumnos realizarán un traballo de cada Tema da materia a proposición do Profesor. Dito traballo será entregado para a súa evaluación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Solución de problemas	Os profesores da materia atenderán personalmente a todos e cada un dos seus alumnos para guialos na solución dos problemas plantexados, a realización das prácticas tanto de Laboratorio coma usando TIC. Os titulos dos traballos tutelados serán repartidos entre o alumnado para a súa realización, xunto coas fontes bibliográficas necesarias. Finalmente se habilitarán horas de tutoría para a atención personalizada do alumno onde se lle resolverán as dúbihdas de calquera parte da materia e metodoloxía.
Prácticas de laboratorio	
Prácticas a través de TIC	
Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Solución de problemas	Corrección dos problemas propostos os alumnos para a súa realización autónoma.	14
Prácticas de laboratorio	Asistencia e Libreta de Laboratorio	6
Prácticas a través de TIC	Asistencia e Folla de resultados acadados e o seu tratamiento	2.5
Proba obxectiva	Exame de Teoría e de Problemas.	68.5
Traballos tutelados	Corrección do traballo entregado polo alumno.	9

Observacións avaliación

As porcentaxes das cualificacións varian na parte de Biofísica e Bioquímica, aparecendo na táboa superior a media de ambas. Así, na mesma orde e de arriba abaxo, as porcentaxes de Biofísica son: 10, 10, 5, 70 e 5%. E as de Bioquímica: 18, 2, 0, 67 e 13%.

Na parte de bioquímica evaluaránse as seguintes competencias

Proba obxectiva: A2, B8, B9, B15, C8

Prácticas de laboratorio e solución de problemas A2

Traballos tutelados: B10, B18, C4 C8

A realización das prácticas de Biofísica é OBLIGATORIA polo que non se pode aprobar esa parte da materia sen facelas. Os alumnos que por RAZÓN XUSTIFICADA non poidan asistir ás sesións de prácticas poderán fazer un traballo equivalente acordado co profesora.

Será necesario obter un mínimo de 4 sobre 10 na Proba obxectiva para poder sumar o resto das notas. A inasistencia as clases en mais dun 20% inhabilita ó alumno a ser evaluado, excepto que haxa unha causa xustificada a opinión do Profesor.

A nota final será o 50% de Bioquímica e o 50 % de biofísica. Para superar a asignatura será necesario ter as duas partes aprobadas. O aprobado dunha parte en xaneiro conservarase ate o exame de xullo.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- A. Herráez Sánchez (2008). Biomodel. Alcalá de Henares- Diaz Zagoya & Juárez Oropeza (2007). Bioquímica un enfoque básico aplicado a las ciencias de la vida. McGrawHill- Mathews, Van Holde y Ahern (2002). Bioquímica, 3^a ed. . Madrid- Devlin, T.M. (1999). Bioquímica. Libro de texto con aplicaciones clínicas. Barcelona- Ortuño (1996). Física para biología, medicina, veterinaria y farmacia. Barcelona- Cromer A.H. (1992). Física para las ciencias de la vida. Barcelona- Voet, Voet & Voet (2007). Fundamentos de bioquímica. Paramericana- Gómez Capilla, J.A., Gómez Llorente, C. (2004). Iniciación al estudio de la bioquímica. Madrid- Angel Franco García (2006). Prácticas de Física. País Vasco
---------------------	---

Bibliografía complementaria

- Maugan, R., Gleeson, M. and Greenhaff, P.L. (1997). Biochemistry of Exercise & Training. Oxford
- Teixidó Gómez, F. (2005). Biología. Madrid
- Stryer, L., Berg, J.M. y Tymoczko, J.L. (2003). Bioquímica, 5^a ed. . Barcelona
- Varios (2008). Biorom. Varios
- Cussó, López y Villar (2004). Física de los procesos biológicos. Barcelona
- Zaragoza JR (1992). Física e instrumentación médicas. Madrid

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

E unha materia de carácter fundamental, e moitas da carreira necesitan destes coñecementos para ser comprendidas na súa totalidade.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías